

Omelija fil-Funeral ta' Mons. Ġwann Mercieca

Bażilika San Ġorġ, il-Belt Victoria

It-Tnejn 5 ta' Ġunju 2017

L-E.T. Mons. Mario Grech, Isqof ta' Ġhawdex

BDIEWA RESPONSABBLI MILL-GĦALQA TAD-DWIELI

Ftit ilu giet persuna qaltli espressjoni li bħal xafra taqta' xaqqitli qalbi! Kellmitni dwar saċerdot li miet. Qaltli: "Nixtieq naqilgħu mill-qabar biex nobżoqlu f'wiċċu". Meta dan il-kliem ħabat ma' widnejja, ħassejtni nistħi, umiljat u mċekken! Naf li intom is-saċerdoti m'intomx tiegħu gost b'dan li qed ngħid, u forsi hawn min diġà ħareġ idejh biex jilqa' billi jiskredita lil din il-persuna għax giddieba, qed tesaġera, tivvinta, u aktar. Mingħajr ma nidhol fil-mertu jekk din il-persuna kenitx qed tgħid il-verità, nistedinkom naghmlu ftit eżami ta' kuxjenza, għax mhux daqshekk impossibbli li b'xi mod jew ieħor inkunu wegġgajna l-proxxmu u nqanqlu reazzjonijiet gravi bħal dawn! Din il-persuna wegġgħet għax għal diversi snin ħassitha użata.

Fil-Vanġelu tal-lum, meta jindirizza direttament lill-qassisin, lill-kittieba u lix-xjuħ tal-poplu (Mk 12:1-12), Ġesù għandu kelma li għandha tqajjem ġisimna xewk xewk. Huwa jgħid li s-sid tal-għalqa tad-dwieli "qabbilha lil xi bdiewa". Dawn il-bdiewa huma l-qassisin li lilna giet fdata l-kura pastorali tal-bnedmin. Il-bdiewa huma l-*establishment* reliġjuż! Meta s-sid baġhat lill-qaddejja tiegħu "għand dawk il-bdiewa" biex jagħtuh rendikont, dawn ġabu ruħhom daqslikieku l-għalqa tad-dwieli kienet tagħhom. Ħatfuha u għamluha tagħhom. Għamluha proprjetà privata. Ipposedewha u riedu jamministrawha kif ifettlilhom. Minflok ma ħadu ħsieb l-għalqa *f'isem* is-sid, aġixxew *f'isimhom* proprju. Il-bdiewa sfruttaw l-għalqa għall-interessi u l-gwadann personali tagħhom. Dan ifakkarni fi kliem il-profeta Eżekjel lir-ragħajja ta' Israel li flok jirgħu n-nagħaġ, kienu jirgħu lilhom infushom: "Intom tixorbu l-ħalib u tilbsu s-suf tagħhom, toqtlu n-nagħaġ imsemmna u l-merħla ma tirgħuhiex" (34:2-3).

Dak li jingħad għall-bdiewa xi drabi jista' jgħodd għalina s-saċerdoti wkoll, jiena magħkom. Irridu ngħassu fuqna nfusna biex ma naħkmu jew nipposedu lil ħadd. Niżbaljaw bl-ikrah jekk naghmlu mill-persuna jew mill-komunità proprjetà privata tagħna. Xi drabi nipprivatizzaw l-istess ministeru saċerdotali tagħna. Huwa possibbli li aħna niddubbaw bl-istess ministeru jew bil-komunità għall-interessi tagħna – jistgħu jkunu interessi qaddisa jew ta' valur għoli, imma dejjem huwa ħażin, għax inkunu nużaw in-nies. Aħna ma aħniex sidien tal-għalqa tad-dwieli, imma sempliċi qaddejja. Gwaj jekk aħna nużaw il-ministeru biex nistagħnew f'kull sens tal-kelma! Aħna namministraw *f'isem* Alla u *f'isem* il-Knisja, u għalhekk jonqos gravament min jamministra għal rasu, b'għanijiet egoistiċi jew indipendentament mill-komunità. Aġar u aġar jekk nabbużaw mill-ministeru sagru tagħna biex neżercitaw xi pressjoni ta' kull xorta fuq ħaddieħor. Dan jista' jseħħ meta aħna nippruvaw inxejkl l-libertà ta' xi ħadd jew meta taħt il-pretest tar-reliġjon, nippromovu mġiba antievangelika. Jista' jseħħ ukoll meta niddominaw il-kuxjenza tal-oħrajn. Huwa dmir tagħna li aħna nipprietkaw il-verità biex indawlu l-kuxjenza, imma ma nistgħux naħtfu l-kuxjenza ta' ħaddieħor.

Nosservaw ftit kif is-sid ħa ħsieb l-għalqa tad-dwieli: ħawwilha bid-dwieli, tella' ħajt tas-sejjeħ madwarha, ħaffer magħsar u bnielha torri. Bħala amministraturi din hija l-missjoni tagħna: niżirgħu l-Kelma; naghmlu l-qugħ biex l-irjieħ li jonfħu fuq id-dwieli ma jkissruhomx; inħaffru magħsar biex ikollhom l-inbid, li huwa simbolu tal-ħajja u l-ferħ; u nibnu torri biex nindukraw l-għalqa!

F'din il-parabbola għadna teologija tal-istorja. Il-bdiewa daqqa huma fidili u daqqa nieqsa mill-fedeltà, daqqa huma leali u daqqa le, daqqa huma responsabbli u daqqa bil-kontra, daqqa jimxu wara Alla u daqqa jwarrbu lil Alla! Din hija l-istorja ta' dejjem u ma għandniex għaliex ninhasdu jekk naraw dawn il-ġrajjet isehhu fi żminijietna! Imma ninnutaw il-paċenzja kbira li Alla għandu mal-bniedem! Għalkemm kull darba li kien jibgħatilhom qaddej biex jiġbor is-sehem li kien imiss lilu mill-frott tal-għalqa, il-bdiewa kienu jsawtuh, jibagħtuh 'il barra, jagħtuh fuq rasu u saħansitra joqtluh, Alla ma jaqtax qalbu minnhom, ma jitlaqhomx, anqas ma jikkastigahom, imma fl-aħħar bagħtilhom lil Ibnu l-għaziż. Imma Ibnu ġie, u l-istituzzjoni reliġjuża, li suppost qiegħda hemm biex tlaqqa' lil Alla mal-bniedem, ma għarfitux! Dan ifakkarni fir-rumanz ta' Dostoevskij *L-aħwa Karamazov* fejn Ivan jirrakkonta li meta fis-seklu sittax Kristu reġa' ġie fid-dinja, eżattament f'Seviglia, qabel ma n-nies irrikonoxxietu, l-Inkwizitur, uffiċċjal reliġjuż, arrestah u reġa' bagħtu lura mnejn ġie – għax l-ideali evanġeliċi kienu ser iharbtulu l-proġetti li kellu! Żgur li Kristu qiegħed fostna llum, imma jekk ma nkunux attenti, nagħmlu bħall-Inkwizitur.

Sabiex meta nersqu quddiem Alla wiċċna ma jkollux għax jiġmar meta jistaqsina nagħtuh dak li jmiss lilu mill-għalqa tad-dwieli, aħna s-saċerdoti għandna bżonn inkunu “tiegħu”. Jekk inkunu bnedmin ta' Alla, il-hidma tagħna tkun waħda li għandha x'taqsam ma' Alla. Ha ngħinu lill-bniedem jiskopri mill-ġdid id-dimensjoni spiritwali; imma jekk ma nkunux mimlija bl-ispirtu ta' Alla, ma nistgħux nagħtu minn dak li ma għandniex.

Dun Ġwann Mercieca, barra li kien għalliem, kien bniedem li jfittex lil Ġesù speċjalment fl-Ewkaristija. Jgħiduli li meta kull nhar ta' Ħamis ikun hawn is-sieġha adorazzjoni għall-kleru, hu kien ikun hawn quddiem l-Ewkaristija (xi whud minna jkollna ħafna x'nagħmlu u ma mmorrux!). Huwa minn din l-għajn li Dun Ġwann kien jixrob l-enerġija spiritwali biex seta' jgħix is-saċerdozju tiegħu b'mod eżemplari. Jekk nittraskuraw it-talb, ma nkunux kapaċi niehdu ħsieb l-għalqa tad-dwieli mqabbla għandna. Il-mistiku Meister Eckhart kien jgħid li “għandna bżonn nitolbu lil Alla biex neħilsu minn alla” – fis-sens li fit-talb veru aħna niskopru li għandna ċerti fehmiel dwar Alla, ir-reliġjon u s-saċerdozju, li forsi ltqajna magħhom fit-teologija li tgħallimna lbieraħ jew hloqnieshom aħna matul iż-żmien, li hemm bżonn nirrifurmawhom.

Dun Ġwann kien konfessur imfittex. B'ħafna tjubija kien jilqa' lill-bniedem li jonqos mill-fedeltà tiegħu lejn Alla. Waqt li skont San Mark hu Ġesù nnifsu li jwieġeb għall-mistoqsija dwar x'ser jagħmel sid il-għalqa meta jara tant infedeltà, San Matthew ipoġġi t-twegħba fuq fomm il-qassisin u l-kittieba li jwieġbu hekk: “Jiġi jeqred il-bdiewa”. Twegħba vjolenti u kollha rabja! Imma din mhix it-twegħba t-tajba, tant li Ġesù jkompli jfakkarhom: “Il-ġebbla li warrbu l-bennejja saret il-ġebbla tax-xewka”. Għax il-ġebbla mwarrba tirreferi għat-tradiment, il-passjoni u l-mewt ta' Kristu. Għalkemm il-ġebbla titwarrab, Ġesù jibqa' jhobb. Dan ifisser li anki meta aħna ma nkunux mismugħa, ma nsibux koperazzjoni, ma nkunux aċċettati, forsi wkoll jiddieħku bina għax nitkellmu f'isem Alla, aħna qatt ma għandna nikkundannaw jew numiljaw lil hadd, imma nibqgħu nħobbu u naħfru. Meta mnħabba l-ministeru tagħna, aħna ngħaddu minn mument ta' tbatija, inżommu quddiem għajnejna li fi kliem Kristu, il-ġebbla mwarrba ssir il-ġebbla li fuqha jistrieħ il-poplu ta' Alla. Dun Ġwann bata ħafna għall-Knisja. Għalkemm għex ħajja sempliċi u fil-moħbi, iċ-ċirkustanzi poġġewh fil-qalba tal-Knisja lokali. Madwar il-fdalijiet tiegħu, niftakru li lkoll irridu nidhru quddiem Alla!

Poplu ta' Alla, nirrakkomandalkom biex titolbu ħafna għalina biex ma nidhlux fit-tiġrib. Fuq kolloxx tkunux intom li ddahhluna fit-tiġrib fis-sens li titolbu minna dak li ma għandux

x'jaqsam mal-ministeru saċerdotali tagħna. Jekk titolbuna hwejjeg bhal dawn, flok ma tghinuna, tkunu tfixkluna. Kull meta jonqos saċerdot, jien dejjem inheggeg biex nitolbu għal aktar vokazzjonijiet. Il-vokazzjonijiet ma jiġux frott tal-attivizmu tagħna jew il-kapaċità organizzattiva tagħna. Jista' jkollna vokazzjonijiet saċerdotali biss jekk aħna s-saċerdoti nagħtu eżempju tajjeb. Wennsuna bit-talb u s-sagrifiċċji tagħkom.